

Bilag 2**Nogle af udvalgets spørgsmål til justitsministeren og dennes svar herpå**

Spørgsmål og svar er optrykt efter ønske fra udvalget.

Spørgsmål 25:

Hvilke problemer ser ministeren i, at en undersøgelseskommission skal arbejde samtidig med, at der verserer en sag om samme temaer ved domstolene?

Spørgsmål 31:

Er det korrekt forstået, at det ikke er muligt at adskille temaerne i straffesagen fra temaerne i en undersøgelseskommission, der skal køre samtidig, selv om tiltale er rejst?

Spørgsmål 34:

Finder ministeren, at det vil være muligt at præcisere et kommissorium, der med sikkerhed holder straffesagen uden for undersøgelseskommissionens arbejde?

Svar:

1. Bestemmelsen i § 1, stk. 1, i lov om undersøgelseskommissioner (lov nr. 357 af 2. juni 1999) har følgende ordlyd:

§ 1. Justitsministeren kan nedsætte en undersøgelseskommission til at gennemføre en undersøgelse af nærmere bestemte forhold af almen- og vigtig betydning. En sådan kommission skal nedsættes, hvis Folketinget vedtager beslutning herom.

Som det fremgår, er det en betingelse for nedsættelse af en undersøgelseskommission, at de forhold, der ønskes undersøgt, er af »almenvigtig betydning«. Herom anføres i forarbejderne til loven bl.a., at de pågældende forhold som alt-overvejende hovedregel skal have tilknytning til staten ved f.eks. at vedrøre statslige myndigheds sagsbehandling, herunder anvendelse af statslige midler, jf. FT 1998-99, Tillæg B, side 778.

Efter lovens forarbejder bør en undersøgelseskommission endvidere som alt-overvejende hovedregel kun benyttes i tilfælde, hvor regeringen

eller Folketinget har behov for at få belyst forhold, som har betydning for de opgaver, som regeringen eller Folketinget udfører, jf. FT 1998-99, Tillæg B, side 788.

Det er samtidig i forarbejderne til loven udtrykkelig forudsat, at en undersøgelseskommission ikke bør nedsættes, hvis forholdene kan belyses tilfredsstillende af faste, ordinære undersøgelsesorganer, jf. FT 1998-99, Tillæg A, side 250, og Tillæg B, side 788. Som eksempler på sådanne organer kan nævnes politiet og de kommunale tilsynsmyndigheder.

2. Den vigtigste opgave for en undersøgelseskommission vil i almindelighed være at undersøge og klarlægge et bestemt hændelsesforløb, jf. herved lovens § 4, stk. 2.

I tilknytning hertil vil en undersøgelseskommission efter § 4, stk. 4, 1. pkt., bl.a. kunne få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af, om der er grundlag for, at det offentlige søger nogen af de involverede personer draget til ansvar. En kommission kan dog ikke få til opgave at foretage retlige vurderinger til belysning af spørgsmålet om ministres ansvar, jf. lovens § 4, stk. 4, 2. pkt.

I forarbejderne til bestemmelserne i § 4, stk. 1 og 4, er det bl.a. anført, at formålet med undersøgelseskommissionens virksomhed – ligesom politiets i almindelige straffesager – vil være at tilvejebringe et materiale som grundlag for vedkommende myndigheds afgørelse af, om sagen skal fremmes, navnlig ved, at der rejses tiltale, eller ved, at disciplinærforfølgning indledes, jf. FT 1998-99, Tillæg A, side 252 f. En undersøgelseskommission vil ikke selv kunne træffe afgørelse om disse spørgsmål.

Ved nedsættelsen af en undersøgelseskommission skal det i et kommissorium nærmere fastlægges, hvilke forhold kommissionen skal klarlægge, samt hvilke andre opgaver kommissionen eventuelt skal have, jf. lovens § 4, stk. 2-4.

Undersøgelseskommissionen afgiver en beretning om resultatet af sin undersøgelse, og justitsministeren offentliggør beretningen, medmindre